

MASARYKOVA UNIVERZITA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA

Orgány EU a ČR

Obsah

- **Instituce Evropského společenství**
 - Evropský parlament
 - Rada EU
 - Evropská komise
- **Struktura statní moci v ČR**
 - Prezident
 - Parlament
 - Vláda
 - Soudnictví
- **Interakce mezi orgány EU a ČR**
 - Vztah mezi komunitárním právem a právním řadem členských států EU
 - Výbor pro EU
- **Závěr a užitečné rady**

Instituce Evropského společenství

■ Instituce Evropského společenství

- ❑ když v 50. letech 20. století vznikla tři Evropská společenství (ESUO, EURATOM, EHS), mělo každé z nich vlastní instituce.
- ❑ **za účelem hospodárnosti a zlepšení koordinace** mezi činnostmi těchto společenství však došlo na základě slučovacích smluv (roky 1957a 1965) ke sjednocení stávajících institucí
- ❑ **mezi hlavní instituce Evropských společenství patří Rada EU, Evropský parlament a Evropská komise.**

■ Užitečné odkazy: http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/index_cs.htm

■ Rada EU:

- ❑ sídlí v Bruselu.
- ❑ skládá se z ministrů vlád členských států.
- ❑ nejčastěji se schází Rada pro všeobecné záležitosti složená z ministrů zahraničních věcí členských států.

■ Rada EU plní tyto úkoly:

- ❑ schvaluje zákony EU
- ❑ koordinuje hlavní směry hospodářských politik členských států EU
 - členské státy EU se dohodly na nutnosti celkové hospodářské politiky EU, která bude koordinována ministry hospodářství a financí jednotlivých států.

Instituce Evropského společenství

- ❑ podepisuje dohody mezi EU a dalšími zeměmi
 - Rada podepisuje jménem EU dohody, které se týkají různých oblastí: životní prostředí, obchod, rozvoj, textilní průmysl, rybolov, věda, technika a doprava.
- ❑ schvaluje roční rozpočet EU
- ❑ rozvíjí zahraniční a obrannou politiku EU
 - vlády členských států mají tyto oblasti plně ve své pravomoci, ale dohromady rozvíjejí společnou zahraniční a obrannou politiku. Rada je hlavní platformou pro tuto spolupráci.
 - Evropská unie nemá svoji vlastní armádu. Avšak v případě, že je nutné rychle zareagovat na mezinárodní konflikty nebo přírodní katastrofy, nasazují některé státy EU jednotky rychlé reakce, jejichž úkolem je humanitární činnost, záchranné akce a udržení míru.
- ❑ koordinuje spolupráci mezi soudními orgány a policejními složkami členských států
 - občané EU by měli mít rovnocenný přístup k právu na území celé EU. To např. znamená, že soudní rozsudky jednoho státu EU (např. rozvody) by měly být uznávány ve všech státech EU
 - Ministři spravedlnosti a vnitra koordinují ochranu vnějších hranic EU a boj proti terorismu a mezinárodnímu organizovanému zločinu.

Instituce Evropského společenství

■ Evropská komise:

- sídlí rovněž v Bruselu
- tvoří od 1. listopadu 2004 jeden komisař za každou členskou zemi.

■ Evropská komise je obdobou jakési evropské vlády.

- jako každá národní vláda má i Evropská komise legislativní iniciativu, tedy právo podávat návrhy právních předpisů.
- na rozdíl od vnitrostátních úprav má Evropská komise monopol na legislativní iniciativu.

■ Evropští komisaři

- řídí místo ministerstev tzv. generální direktoráty neboli generální ředitelství, která sídlí převážně v Bruselu
- mají mandát na dobu pěti let, což odpovídá délce mandátu poslance Evropského parlamentu
- nevolí Evropský parlament

■ Komise dohlíží na řádné provádění politik EU:

- předkládá návrhy právních předpisů Parlamentu a Radě
 - Komise má tzv. právo iniciativy - může navrhopvat nové právní předpisy na ochranu zájmů EU a jejích občanů.
 - Při navrhování právních předpisů se Komise snaží uspokojit co nejširší spektrum zájmů.

Instituce Evropského společenství

- spravuje rozpočet EU a přerozdělování finančních prostředků
- spolu s Radou a Parlamentem Komise stanovuje dlouhodobé finanční priority EU, a sice prostřednictvím tzv. finančního rámce. Kromě toho Komise každoročně předkládá Parlamentu a Radě ke schválení roční rozpočet a dohlíží na to, jak se svěřenými prostředky EU nakládají agentury a vnitrostátní a regionální orgány. Postup Komise při správě rozpočtu EU kontroluje Účetní dvůr.
- Komise řídí také financování politik EU (např. zemědělské politiky nebo politiky zaměřené na rozvoj venkova) a zvláštních programů (např. studentského Erasmus).
- dohlíží na dodržování evropského práva (spolu s Evropským soudním dvorem)
- Komise coby „strážkyně smluv“ také dohlíží na to, aby členské státy řádně uplatňovaly právní předpisy EU.
- Pokud zjistí, že orgány v některé zemi evropské právo porušují, zašle vládě tohoto státu oficiální žádost o nápravu. Pokud všechny opravné prostředky selžou, Komise postoupí případ Soudnímu dvoru. Soudní dvůr může členskému státu za porušení povinností uložit pokutu. Jeho rozsudek je závazný pro všechny členské státy a orgány EU.
- reprezentuje Evropskou unii na mezinárodní scéně (např. při uzavírání dohod mezi EU a ostatními zeměmi)

Instituce Evropského společenství

■ Evropský parlament:

- ❑ sídlí ve Strasburku, nicméně jeho sekretariát se nachází v Lucemburku a výbory parlamentu a některá zasedání se scházejí v Bruselu.
- ❑ původně se skládal ze zástupců národních parlamentů.
 - Česká republika je v Evropském parlamentu v současné době zastoupena 24 poslanci, kteří však nesmějí být současně poslanci národního parlamentu.
- ❑ byl původně konstituován pouze jako poradní orgán Rady a Komise v rámci legislativního procesu. Postupné změny zřizovacích smluv však jeho pozici posílily tak, že byl v rámci legislativního procesu zaveden postup spolupráce a spolurozhodování, kde bylo nutné brát názor Evropského parlamentu v potaz.
- ❑ na rozdíl od národních parlamentů nemá Evropský parlament právo legislativní iniciativy.

■ Evropský parlament má tři hlavní úlohy:

- společně s Radou projednává a schvaluje právní předpisy EU
 - ❖ v řadě oblastí (např. ochrana spotřebitele nebo životní prostředí) spolupracuje Evropský parlament s Radou (ta v EU reprezentuje vlády členských států). Společně rozhodují o tom, co bude obsahem právních předpisů EU, a následně tyto předpisy i společně schvalují. Tento postup se nazývá řádný legislativní postup (bývalý postup spolurozhodování).

Instituce Evropského společenství

- ❖ Parlament také dává souhlas k některým důležitým rozhodnutím, mezi něž patří i přijímání nových zemí do EU.
- vykonává dohled nad dalšími orgány EU, zejména Evropskou komisí, a kontroluje tak demokratičnost jejich fungování
- ❖ Nově jmenovaní členové Komise (celkem 28, z každého členského státu jeden) se nemohou ujmout úřadu, dokud je neschválí Evropský parlament. Pokud se poslanci Evropského parlamentu rozhodnou, že neschválí některého z nominovaných kandidátů na komisaře, mohou zamítnout celý seznam kandidátů.
- ❖ Evropský parlament také může členy Evropské komise vyzvat, aby odstoupili ze svých funkcí. Jedná se o tzv. návrh na vyslovení nedůvěry.
- ❖ Evropský parlament Komisi kontroluje také tím, že pečlivě zkoumá zprávy, které Komise předkládá, a pokládá otázky jednotlivým komisařům. Nezastupitelnou úlohu při tom sehrávají výbory Parlamentu.
- společně s Radou projednává a přijímá rozpočet EU
- ❖ Parlament společně s Radou Evropské unie přijímá roční rozpočet EU.
- ❖ Jeden z výborů Parlamentu sleduje čerpání prostředků z rozpočtu a každoročně vydává posudek toho, jak Komise nakládala s rozpočtem v uplynulém roce.

Struktura státní moci v ČR

- **Státní moc** - je realizována státním mechanismem ČR, který podle Ústavy ČR je tvořen **Prezidentem** (hlava státu, **Parlamentem** (nejvyšší zastupitelský orgán), **Vládou** (nejvyšší výkonný orgán), a **Soustavou soudů**
- **Užitečné odkazy:** <http://www.vlada.cz/>, <http://www.hrad.cz/cs/prezident-cr>, <http://www.psp.cz/sqw/hp.sqw>
- **Prezident ČR:**
 - pravomoci a povinnosti prezidenta ČR jsou zakotveny v Ústavě ČR.
 - Prezidentem ČR může být zvolen státní občan ČR, který dovršil věku 40 let a má právo volit.
 - Volební období prezidenta ČR je pětileté, nikdo nemůže být zvolen více než 2x za sebou.
 - Prezident ČR není z výkonu své funkce nikomu odpovědný.
 - Návrh kandidáta na Prezidenta ČR musí podat nejméně 10 poslanců nebo 10 senátorů.
 - Prezidentem je zvolen ten kandidát, který získal nadpoloviční většinu v každé z komor Parlamentu. Nezáká-li žádný kandidát tento počet hlasů, koná se do 14dnů kolo druhé, do něhož postupuje:
 - ❖ kandidát, který získal nejvyšší počet hlasů v Poslanecké sněmovně,
 - ❖ kandidát, který získal nejvyšší počet hlasů v Senátu.

Struktura statní moci v ČR

- Jestliže tento stav nenastává, např. je více kandidátů, kteří v jedné z komor dostali stejný počet hlasů, sčítají se hlasy z obou komor a postupuje ten, který má více souhlasných hlasů.
- V druhém kole je pak ze dvou kandidátů zvolen ten, který získal nadpoloviční většinu jak v Poslanecké sněmovně, tak v Senátu. V případě nouze počítá Ústava LR i s třetím kolem, poté je však nutno vypsát nové volby.
- Prezident nemůže být odvolán, ale sám se může vzdát svého úřadu do rukou předsedy Poslanecké sněmovny.
- **Prezident republiky:**
 - ❑ jmenuje a odvolává předsedu a další členy vlády a přijímá jejich demisi, odvolává vládu a přijímá její demisi,
 - ❑ svolává zasedání Poslanecké sněmovny,
 - ❑ rozpouští Poslaneckou sněmovnu,
 - ❑ pověřuje vládu, jejíž demisi přijal nebo kterou odvolal. Vykonáváním jejich funkcí až do jmenování nové vlády,
 - ❑ jmenuje soudce Ústavního soudu, jeho předsedu a místopředsedy,
 - ❑ jmenuje ze soudců předsedu a místopředsedu Nejvyššího soudu,
 - ❑ odpouští a zmírňuje tresty uložené soudem, nařizuje, aby se trestní řízení nezhajovalo, a zahlazuje odsouzení,

Struktura státní moci v ČR

- má právo vrátit Parlamentu ČR přijatý zákon s výjimkou zákona ústavního,
- podepisuje zákony ČR,
- jmenuje členy Bankovní rady České národní banky.
- **Prezident ČR dále:**
 - zastupuje stát navenek
 - sjednává a ratifikuje mezinárodní smlouvy
 - je vrchním velitelem ozbrojených sil
 - pověřuje a odvolává vedoucí zastupitelských misí ČR
 - vyhlašuje volby do Poslanecké sněmovny a Senátu
 - jmenuje a povyšuje generály
 - propůjčuje a uděluje státní vyznamenání
- Prezident ČR má právo účastnit se zasedání Parlamentu ČR i vlády.
- Nelze ho trestně ani správně stíhat, pouze za velezradu, a to před Ústavním soudem na základě žaloby Senátu.
- **Parlament ČR:**
 - jeho pravomoci a povinnosti stanoví Ústavy ČR.
 - je vrcholným představitelem demokratické státní moci, neboť se skládá z lidem volených poslanců.

Struktura statní moci v ČR

- je tvořen dvěma komorami - Poslaneckou sněmovnou a Senátem. Poslanecká sněmovna má 200 poslanců, starších 21 let, občanů ČR, kteří jsou voleni na dobu 41et a jsou voleni systémem poměrného zastoupení. Senát má 81 senátorů, občanů ČR, starších 40 let, kteří jsou voleni na základě většinového systému na 6 let, ovšem každé 2 roky se volí nová 1/3 senátorů.
- ❑ volby do Parlamentu ČR se konají ve lhůtě počínající 30. dnem před uplynutím volebního období a končí dnem jeho uplynutí.
- ❑ byla-li Poslanecká sněmovna rozpuštěna, konají se volby do 60 dnů po jejím rozpuštění.
- ❑ nikdo nemůže být členem obou komor.
- ❑ s funkcí poslance či senátora je neslučitelný výkon úřadu Prezidenta ČR, funkce soudce a další funkce, které stanoví zákon.
- ❑ mandát poslance nebo senátora zaniká odepřením slibu nebo složením slibu s výhradou, vzdáním se mandátu, ztrátou volitelnosti, u poslanců rozpuštěním Poslanecké sněmovny, vznikem neslučitelnosti funkcí apod.
- ❑ poslanec či senátor požívá tzv. imunitu, nestíhatelnost - poslance či senátora nelze stíhat trestně pro hlasování, za projevy učiněné v Poslanecké sněmovně nebo v Senátu.
- ❑ poslance či senátora lze zadržet, jen byl-li dopaden při spáchání trestného činu nebo bezprostředně poté.

Struktura statní moci v ČR

- ❑ Předsedy a místopředsedy jednotlivých komor volí plénum těchto komor.
- ❑ Zasedání Poslanecké sněmovny svolává prezident republiky do 30 dnů po dni voleb.
- ❑ Pokud toto prezident ČR neučiní, sejde se Poslanecká sněmovna sama 30. den.
- ❑ Zasedání komory může být přerušeno.
 - celková doba přerušeni nesmí překročit 120 dnů v roce.
- ❑ Prezident republiky může poslaneckou sněmovnu rozpustit, jestliže:
 - nevyslovila důvěru vládě, jejíž předseda byl prezidentem republiky jmenován na návrh předsedy Poslanecké sněmovny,
 - neusnese se do 3 měsíců o vládním návrhu zákona, s jehož projednáváním spojila vláda otázku důvěry,
 - zasedání Poslanecké sněmovny bylo přerušeno na dobu delší, než je přípustné,
 - nebyla po dobu delší než 3 měsíce způsobilá se usnášet, ačkoli nebylo její zasedání přerušeno a ačkoli byla v té době opakovaně svolána ke schůzi.
- ❑ Poslaneckou sněmovnu nelze rozpustit 3 měsíce před skončením jejího volebního období.
- ❑ Komory jsou způsobilé se usnášet za přítomnosti alespoň 1/3 svých členů.
- ❑ K přijetí usnesení komory je třeba souhlasu nadpoloviční většiny přítomných poslanců (senátorů). nestanoví-li Ústava ČR jinak.

Struktura statní moci v ČR

- **nejdůležitější činností Parlamentu ČR je přijímání ústavních zákonů a zákonů.**
- návrh zákona může podat poslanec, skupina poslanců, Senát, vláda nebo zastupitelstvo vyššího územního samosprávného celku.
- Vláda má právo vyjádřit se ke všem návrhům zákonů. Nevyjádří-li se vláda do 30 dnů poté, co jí byl návrh zákona doručen, platí, že se vyjádřila kladně.
- Návrh zákona, který Poslanecká sněmovna schválí, postoupí bez zbytečného odkladu Senátu.
 - ten návrh projedná a usnese se k němu do 30 dnů. Buď návrh schválí, zamítne, vrátí Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy nebo vyjádří svou vůli dále se jím nezabývat.
 - jestliže se Senát do 30 dnů nevyjádří, platí, že návrh zákona je přijat.
 - jestliže Senát návrh zákona zamítne, Poslanecká sněmovna o něm hlasuje znovu.
- Návrh zákona je pak přijat, jestliže je schválen nadpoloviční většinou všech poslanců.
- Prezident republiky má právo vrátit přijatý zákon (s výjimkou zákona ústavního) s odůvodněním, a to do 15dnů ode dne, kdy mu byl postoupen.
 - o takto vráceném zákonu hlasuje Poslanecká sněmovna znovu, přičemž nejsou již přípustné pozměňovací návrhy.

Struktura statní moci v ČR

- jestliže Poslanecká sněmovna setrvá na vráceném zákonu nadpoloviční většiny všech poslanců, zákon se vyhlásí. Jinak platí, že zákon nebyl přijat.
 - přijaté zákony podepisuje prezident republiky, předseda Poslanecké sněmovny a předseda vlády.
 - další činností Poslanecké sněmovny je kontrola činnosti vlády.
 - ❑ Každý poslanec má právo interpelovat vládu nebo její členy ve věcech jejich působnosti.
 - ❑ Interpelovaní členové vlády odpovídají přímo v Poslanecké sněmovně, pokud si nevyhradili 30 dnů na písemnou odpověď.
- **Vláda ČR:**
- ❑ její pravomoci a povinnosti stanoví Ústava ČR.
 - ❑ je vrcholným orgánem výkonné moci v ČR.
 - skládá se z předsedy vlády, místopředsedů vlády a ministrů. Vládu jmenuje prezident republiky
 - je odpovědná ze své činnosti Poslanecké sněmovně.
 - po svém jmenování předstoupí vláda do 30 dnů před Poslaneckou sněmovnu a požádá ji o vyslovení důvěry.

Struktura statní moci v ČR

- může předložit Poslanecké sněmovně žádost o vyslovení důvěry v průběhu volebního období
- Poslanecká sněmovna však sama může vyslovit vládě nedůvěru, jestliže návrh na vyslovení nedůvěry podá písemně nejméně 50 poslanců.
- k přijetí návrhu je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech poslanců.
- může podat demisi jako celek, jestliže Poslanecká sněmovna zamítla její žádost o vyslovení důvěry nebo jestliže jí vyslovila nedůvěru, nebo vždy po ustavující schůzi nově zvolené Poslanecké sněmovny.
- ❖ individuálně může Podat demisi kterýkoli člen vlády, předseda vlády do rukou Prezidenta ČR, ministři do rukou prezidenta ČR prostřednictvím předsedy vlády.
- vždy rozhoduje ve sboru, k přijetí usnesení vlády je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech jejích členů.
- ❖ jednání vlády řídí její předseda nebo Pověřený místopředseda.
- ❖ k provedení zákona a v jeho mezích je vláda oprávněna vydávat nařízení.

Struktura statní moci v ČR

■ Soudnictví ČR:

- ❑ **základním právním pramenem pro soudnictví je Ústava ČR.** Součástí ústavního pořádku ČR je Listina základních práva svobod přijatá společně s Ústavou.
- ❑ **výkon soudnictví je podstatně rozdílný od ostatních funkcí státu.**
- ❑ **specifickým rysem soudnictví je, že jej uskutečňují soudy jménem státu, zákonem stanovenými metodami a v zákonem stanovených procesních formách.**
- ❑ **organizace a činnost soudů tvoří soudní soustavu, která je zákonem konstituovanou hierarchií o několika úrovních.**
- ❑ **funkcionálně a institucionálně se soudní soustava liší od ostatních státních orgánů.**
 - činnost soudu je charakteristická svojí nezávislostí, vázaností pouze zákonem.
 - přestože soud nižší instance je v konkrétní projednávané věci vázán právním názorem soudu vyšší instance, své rozhodnutí vynáší na základě vnitřního přesvědčení, založeného na zjištěných skutečnostech.
- ❑ **na osobu soudce jsou kladeny velké nároky.**
 - musí mít jak odborné vzdělání, tak morální předpoklady, které jsou pro soudce nutné.

Interakce mezi orgány EU a ČR

- Dne 1. května 2004 se Česká republika stala novým členským státem Evropské unie:
 - interakce mezi orgány EU a ČR se projevuje oboustranně: na straně EU ve formě Zastoupení Evropské komise v ČR a na straně ČR ve formě Výboru pro EU
 - tyto úřady reprezentují instituce EU a ČR, informují média a veřejnost o politikách EU a podávají EU a vládě ČR zprávy o významných událostech v legislativně, politické, ekonomické, sociální a kulturní sférách.
- Vztah mezi komunitárním právem a právním řadem členských států EU
 - řídí se dvěma zásadami přednost komunitárního práva a zásadou přímého (či bezprostředního) účinku
 - **přednost komunitárního práva** je dána i ve vztahu k vnitrostátním předpisům ústavního práva. Tato zásada formulovaná Evropským soudním dvorem vychází ze skutečnosti, že komunitární právo by nebylo možné v praxi prosadit a vynutit si jeho dodržování, pokud by nemělo přednost před právem vnitrostátním
 - **zásada přímého (či bezprostředního) účinku** je o něco složitější. Přímý účinek spočívá v tom, že je možné se dovolávat přímo komunitárního práva, aniž by jeho ustanovení musela být převedena do vnitrostátního právního řádu.

Interakce mezi orgány EU a ČR

- ❖ **Vertikální bezprostřední účinek** znamená, že se jednotlivec (fyzická či právnická osoba) může dovolávat ustanovení komunitárního práva na členském státu a naopak.
- ❖ **Horizontální bezprostřední účinek** znamená, že se komunitárního práva mohou dovolávat jednotlivci mezi sebou navzájem
- ❑ pokud není směrnice dostatečně jednoznačná a určitá pro to, aby jí Evropský soudní dvůr mohl přiznat bezprostřední účinek, může jednotlivec v případě liknavosti státu s převedením směrnice do vnitrostátního právního řádu dosáhnout náhrady škody, která mu vznikla v důsledku nečinnosti příslušného členského státu. Žalobu o náhradu škody však jednotlivec podává u národního soudu.
- **Výbor pro EU:**
- ❑ je pracovním orgánem vlády pro stanovování a koordinaci pozic ČR v EU. Výbor pro Evropskou unii zasedá na úrovni svých členů nebo na pracovní úrovni.
- na úrovni členů se podílí na formulování strategických zájmů ve vztahu k členství ČR v EU, na definování postoje ČR k zásadním otázkám projednávaným v orgánech EU a projednává další otázky zásadní důležitosti, které souvisejí s členstvím ČR v EU. Výbor pro EU schvaluje mandát na Evropskou radu.

Interakce mezi orgány EU a ČR

- na pracovní úrovni projednává a schvaluje instrukce pro jednání Výboru stálých zástupců (COREPER), mandáty pro jednání ministrů na zasedání Rad ministrů EU a další materiály související s aktuální agendou EU. Předsedou Výboru pro Evropskou unii je předseda vlády ČR. Činnost Výboru se řídí jeho statutem a jednacím řádem.
- Předseda vlády může pověřit řízením Výboru pro Evropskou unii na pracovní úrovni státního tajemníka pro evropské záležitosti.
- Sekretariát Výboru pro Evropskou unii je organizačně začleněn do Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády České republiky.
- **Užitečné odkazy:**
http://ec.europa.eu/ceskarepublika/cr_eu/index_cs.htm

Závěr

- Mezi hlavní instituce Evropských společenství patří Rada EU, Evropský parlament a Evropská komise.
- Rada EU schvaluje zákony EU, koordinuje hlavní směry hospodářských politik členských států EU, podepisuje dohody mezi EU a dalšími zeměmi, schvaluje roční rozpočet EU, rozvíjí zahraniční a obrannou politiku EU, koordinuje spolupráci mezi soudními orgány a policejními složkami členských států.
- Evropská komise je obdobou jakési evropské vlády. Komise předkládá návrhy právních předpisů Parlamentu a Radě, spravuje rozpočet EU a přerozdělování finančních prostředků, dohlíží na dodržování evropského práva (spolu s Evropským soudním dvorem), reprezentuje Evropskou unii na mezinárodní scéně (např. při uzavírání dohod mezi EU a ostatními zeměmi).
- Evropský parlament má tři hlavní úlohy: společně s Radou projednává a schvaluje právní předpisy EU, vykonává dohled nad dalšími orgány EU, zejména Evropskou komisí, a kontroluje tak demokratičnost jejich fungování, společně s Radou projednává a přijímá rozpočet EU.
- Vztah komunitárního práva a vnitrostátního práva řídí se dvěma zásadami: přednost komunitárního práva a zásadou přímého účinku. Přednost komunitárního práva je dána i ve vztahu k vnitrostátním předpisům ústavního práva. Zásada přímého účinku spočívá v tom, že je možné se dovolávat přímo komunitárního práva, aniž by jeho ustanovení musela být převedena do vnitrostátního právního řádu.

Závěr

- Politický systém České republiky je charakterizován rozdělením politické moci a jejím institucionálním zakotvením ve státě.
- Česká republika je unitární stát, zastupitelská demokracie a parlamentní republika s více-stranickým systémem.
- Výkonná moc je delegována na Prezidenta a Vládu, v jejímž čele stojí Předseda.
- Zákonodárnou moc tvoří dvoukomorový Parlament.
- Soudní moc realizuje čtyř-čláková soudní soustava a Ústavní soud.
- Dne 1. května 2004 se Česká republika stala novým členským státem Evropské unie.
- Interakce mezi orgány EU a ČR se projevuje oboustranně: na straně EU ve formě Zastoupení Evropské komise v ČR a na straně ČR ve formě Výboru pro EU.
- Tyto úřady reprezentují instituce EU a ČR, informují média a veřejnost o politikách EU a podávají EU a vládě ČR zprávy o významných událostech v legislativně, politické, ekonomické, sociální a kulturní sférách.

Užitečné rady

- Pokud jste členem nějakého společenství vždy je potřeba mít aspoň všeobecné znalosti o jeho politickém systému a institucích. Je to základní předpoklad inteligentního voliče a vzdělaného občana.
- V rámci celého světa a ČR jsou organizace a programy na podporu sociálně slabých a lidí v tísní:
 - **ADRA (anglicky Adventist Development and Relief Agency)** je mezinárodní humanitární organizace poskytující pomoc lidem v nouzi. ADRA Česká republika je součástí mezinárodní sítě organizací ADRA, které působí ve více než 125 zemích světa. V České republice pracujeme od roku 1992.
 - **Česko proti chudobě**
je kampaň českých humanitárních a rozvojových nevládních neziskových organizací, probíhající jako součást celosvětové kampaně Globální výzva k akcím proti chudobě. Vznikla v roce 2005 před světovým summitem OSN v New Yorku. Jejím cíle je snížení chudoby na globální úrovni na 1/2 a dosažení Rozvojových cílů tisíciletí do roku 2015.
 - **Člověk v tísní (anglicky People in Need)**
je česká humanitární, rozvojová, vzdělávací a lidskoprávní organizace. Je obecně prospěšnou společností, jejím ředitelem je Šimon Pánek. Organizace Člověk v tísní již působila ve více než 50 zemích světa.

Užitečné rady

- ❑ **Charita Česká republika** je nezisková humanitární organizace zřizovaná římskokatolickou církví na území České republiky. Jde o největšího nestátního poskytovatele zdravotnických a sociálních služeb v ČR. Hlavní náplní její činnosti je pomoc potřebným v ČR, mimo to ale také organizuje humanitární pomoc a dobročinné programy pro zahraničí.
- ❑ **Dětský fond OSN - UNICEF**, hlavní světová organizace pro pomoc dětem, trvale pracuje ve více než 190 zemích. Od počátku svého vzniku poskytuje okamžitou pomoc a dlouhodobou podporu v nouzi dětem a ženám v zemích a oblastech postižených válečným konfliktem nebo přírodní katastrofou.
- ❑ **DMS - dárcovská SMS** je společným projektem Fóra dárců, občanského sdružení usilujícího o podporu filantropie v České republice, a Asociace provozovatelů mobilních sítí.
- ❑ **Společnost Český červený kříž** je humanitární společností působí na celém území České republiky. Mezi její základní činnosti patří poskytnutí první pomoci, psychosociální pomoci, dárcovství krve, působení humanitárních jednotek, provedení sociální činnosti atd.

Doporučená literatura a internetové zdroje

- MARYÁŠ, Jaroslav a Lucie OHÁŇKOVÁ. *Evropská unie a euroregiony*. první. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2006. 241 s. ISBN 80-210-4204-4.
- Týč, Vladimír. *Evropské právo. Základní dokumenty*. Ostrava : Sagit, 2007. 240 s. edice ÚZ č.625. ISBN 80-720-8439-9.
- SPIRIT, Michal. *Základy práva pro neprávnický*. 2. rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk,, 263 s. 2008. ISBN 978-80-7380-116-8.
- ŠÍMA, Alexander a Milan SUK. *Základy práva pro střední a vyšší odborné školy*. 12., dopl. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012. xviii, 406. ISBN 9788071793434.

- http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/index_cs.htm
- <http://www.vlada.cz/>
- <http://www.hrad.cz/cs/prezident-cr>
- <http://www.psp.cz/sqw/hp.sqw>
- http://ec.europa.eu/ceskarepublika/cr_eu/index_cs.htm